

Številka: Up-495/17-22

Datum: 19. 12. 2018

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku odločanja o ustavni pritožbi Klemna Boštjančiča in Eve Boštjančič, oba Ljubljana, ki ju zastopa mag. Mitja Jelenič Novak, odvetnik v Ljubljani, na seji 19. decembra 2018

sklenilo:

Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. II Ips 337/2016 z dne 20. 3. 2017 se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Vrhovno sodišče je z izpodbijano sodbo že drugič¹ ugodilo reviziji tožene stranke (Mestne občine Ljubljana – v nadaljevanju MOL) in spremenilo pravnomočno sodbo Višjega sodišča. Z njo je Višje sodišče pritožnikoma prisodilo odškodnino zaradi manjvrednosti nepremičnine v višini 98.877,00 EUR, ker sta se pri nakupu nepremičnin zanesla na nepopolno urbanistično informacijo, ki jo je leta 2001 izdala MOL. MOL naj bi namreč ravnala neskrbno, ker v urbanistični informaciji ni navedla, da čez nepremičnine, ki sta jih pritožnika pozneje kupila, poteka t. i. železniški koridor (torej načrtovan potek železniške proge). To pa naj bi pomenilo, da – v nasprotju z urbanistično informacijo, iz katere je izhajalo, da je na nepremičninah dovoljena nadomestna gradnja – nova gradnja ni dovoljena, razen izjemoma s soglasjem Železniškega gospodarstva Ljubljana, ki ga pritožnika nista dobila. Vrhovno sodišče je sodbo druge stopnje spremenilo tako, da je odškodninski zahtevek pritožnikov v celoti zavrnilo. Tako je ravnalo, ker je ugotovilo, da (glede na trditve pritožnikov iz postopka) v zadevnem primeru ni podana odškodninska predpostavka pravno priznane premoženjske škode.

¹ Ustavno sodišče je z odločbo št. Up-781/15 z dne 24. 11. 2016 razveljavilo prvo sodbo Vrhovnega sodišča in mu vrnilo zadevo v novo odločanje.

2. Vrhovno sodišče je sicer dopustilo možnost, da sta pritožnika zaradi tega, ker nista vedela za možnost izgradnje železnice, nepremičnine preplačala – zanje dala višjo kupnino, kot pa so bile ob upoštevanju omejitve dejansko vredne. Pritožnikoma je v temelju priznalo odškodninsko terjatev do MOL v višini, ki bi pomenila povrnitev dela prodajalcu plačane kupnine, če je bila cena, ki sta jo za nepremičnine plačala, višja od njihove resnične vrednosti, torej tiste, ki bi jo bila pritožnika na trgu pripravljena plačati, če bi vedela za predviden rezervat obvozne železniške proge ob sočasni oceni verjetnosti, da bo železniška proga na tem mestu res zgrajena. Vendar je Vrhovno sodišče ugotovilo, da pritožnika nista postavila konkretnih tožbenih trditev v tej smeri (višina plačane kupnine, domnevna resnična vrednost nepremičnin ob nakupu), sodišče prve stopnje – ki postopka ni vodilo na podlagi opisane pravilne materialnopravne diagnoze – pa ni opravilo ustreznega materialnega procesnega vodstva. Po mnenju Vrhovnega sodišča je vprašanje materialnega procesnega vodstva aktualno le, če je MOL pri izdaji sporne urbanistične informacije ravnala protipravno.

3. Vrhovno sodišče je zaključilo, da bi bilo ugotavljanje morebitnega preplačila kupnine in opravljanje materialnega procesnega vodstva v tej smeri odveč glede na to, da MOL ni ravnala protipravno, saj ni z ničemer zmanjšala vrednosti nepremičnin v času lastništva pritožnikov, sporna urbanistična informacija pa ni vsebovala nobenih neresničnih ali napačnih podatkov in tudi ni bila nepopolna.

4. Pritožnika v ustavni pritožbi zatrjujeta kršitev 22., 23. in 26. člena Ustave ter 6. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – EKČP). Nasprotujeta tako stališču, da ni pravno priznane škode, kakor tudi stališču, da MOL pri izdaji urbanistične informacije ni ravnala protipravno.

5. Ustavno sodišče je s sklepom št. Up-495/17 z dne 29. 12. 2017 ustavno pritožbo zoper sodbo Vrhovnega sodišča sprejelo v obravnavo. V skladu s prvim odstavkom 56. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) je Ustavno sodišče o tem obvestilo Vrhovno sodišče. V skladu z drugim odstavkom 56. člena ZUstS je Ustavno sodišče ustavno pritožbo in sklep o sprejetju vročilo MOL, ki je na ustavno pritožbo odgovorila. MOL v odgovoru predlaga zavrnitev ustavne pritožbe. Ustavno sodišče je odgovor MOL vročilo pritožnikoma, ki nanj nista odgovorila.

6. Ustavno sodišče je vpogledalo v spis Okrožnega sodišča v Ljubljani št. P 1999/2011-III.

B.

7. Prvi odstavek 51. člena ZUstS določa, da se lahko ustavna pritožba vloži šele, ko so izčrpana vsa pravna sredstva. Zahteva po izčrpanju pravnih sredstev pomeni, da mora udeleženec v postopku pred sodiščem aktivno izkoristiti vse procesne možnosti, ki so mu

na voljo in v katerih lahko navaja pomisleke zoper stališča sodišč oziroma podaja svoja ustavnopravna stališča. Sodišča, vključno z Vrhovnim sodiščem kot najvišjim sodiščem v državi (127. člen Ustave), so namreč tista, ki so v prvi vrsti dolžna razlagati pravo in pri tem na podlagi 125. člena Ustave na vseh stopnjah sojenja zagotavljati varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Zahteva po izčrpanju pravnih sredstev pomeni tudi izčrpanje pravnih sredstev, ki pomenijo odgovor na pravno sredstvo nasprotnika. Tudi v teh pravnih sredstvih ima namreč stranka možnost uveljavljati ustavnopravne vidike zadeve in si s tem zagotoviti, da se sodišče mora opredeliti do teh njenih očitkov.

8. Pritožnika na revizijo, ki jima je bila vročena, nista odgovorila. Glede na navedeno je bilo treba njuno ustavno pritožbo zavreči.² Ustavno sodišče bi neizčrpanje odgovora na revizijo moralo upoštevati že v zadevi št. Up-781/15.

C.

9. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi pete alineje prvega odstavka 55.b člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodnika dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar in Marko Šorli. Sodnik dr. Marijan Pavčnik je bil pri odločanju v tej zadevi izločen. Ustavno sodišče je sklep sprejelo s petimi glasovi proti enemu. Proti je glasovala sodnica Korpič – Horvat.

dr. Rajko Knez
Predsednik

² Primerjaj npr. s sklepoma Ustavnega sodišča št. Up-43/10 z dne 7. 4. 2011 (Uradni list RS, št. 32/11, in OdlUS XIX, 32) in št. Up-3072/08, Up-104/10 z dne 19. 4. 2011.